

A Tisza és Béga összeszögelésénél nyolcezer katasztrális holdnyi nagybirtok kerül el. Háromezer hold ebből víz alatt van és további ezer holdat szándékoznak mesterségesen elönteni. Itt mintahalászat van, mely kifizetőbb, mint ha felszántanak és bevetnék a földet. A hatalmas terület sok embernek adhatna élelmet, megélhetést, így azonban csak húsz állandó munkás dolgozik rajta...

A munka szünetel. Miért nincs munka? Ha a kezek abba hagyják, a fejek dolgoznak tovább.

Karácsony a béke ünnepe. Anyák és gyermekek, az örök emberi szeretet egymásba ölekezésének ünnepe... És... messze és közel anyákat tép el örökre gyermekeiktől a gránát, a gyűlölet, a pénz emberéleteket követelő, gyilkos gyűlölete. Templomokba, hol szeretetet és békét hirdetnek, bomba vág véres grimaszt a krisztusi igék felé. Kinában, Spanyolországban fegyvereket szegeznek a béke, szociális igazság, a demokrácia ellen. Berlinben, Rómában és Tokióban aknákat dugnak a mindig élő emberi törekvés, a haladás alá. Nyomor, jajszó, betegség, vér, halál jelzik a fasizmus ember- és értékpusztító munkájának nyomait. Kegyetlenség a frontokon, képmutatás, hazugság a politikában, bizantinizmus fertőző a közéletben, bizonytalanság, kilátástalanság a család, az egyén életében. A nemzetközi politika fortyogó üstjéből gyilkos gázok emelkednek és alattomosan húzódnak be a béke, a demokrácia országaiba, a lüktető, munkás városokba, a csendes falvakba, a pihenő rónákra.

Csendes-fagyosak erre, mifelénk a földek; de nyugtalanság érzik a fagy alatt. A kis lakásokban számolnak, veszteségeket számolnak. Veszteség a munkában, földben, bérben, részben, veszteség emberéletben a frontokon és a békében.

Karácsony, a születés ünnepe. Az idén a pusztulásé. De a számolást kezdő fejekben egyre világosabbá válik, hogy pusztulás és áldozatok nélkül nincs újjászületés. **M. O.**

KINA ÉS A NEMZETKÖZI KONCESSZIÓK

Mindenki előtt tisztán áll, hogy Japánt ideológiai sallangokba burkolt harcában, tulajdonképpen imperialista célok vezetik. A japán invázió által leginkább érintett nagyhatalmak belpolitikai nehézségeik folytán kénytelenek tétlenül nézni érdekeik mind nagyobb megsértését. A távolkelet eseményei túllépik a helyi jelentőség határait. Hogy az egyes nyugati államokat mennyiben érintik ezek az események, kitűnik, ha figyelembe vesszük ezen államok speciális jogait és privilégiumait, melyeket az idők folyamán Kínától kicsikartak.

A terjeszkedő nagyhatalmak sorozatos háborúk útján számtalan engedményt értek el Kinában. Azok az egyezmények, ame-

lyeket Kinára erőszakoltak, többek között két nagy előnyt biztosítottak a hódító idegen államoknak: engedményes területeket és a külföldi állampolgárok külön jogait, azaz szerződésileg biztosított önálló bíraskodást. Ez a két intézmény még ma is elsőrendű jelentőségű azon államok számára, amelyek Kinával szoros kereskedelmi kapcsolatban állnak. Teljes mozgási szabadságot biztosítanak az idegenek számára és nagyban előmozdítják Kína gazdasági kizsákmányolását. Amellett az idegen árú és tőke állandó beszivárgásának is biztos utat nyitnak.

A koncessziók olyan városrészek (többnyire kikötővárosokban), melyeket szerződésileg használhatnak az idegen államok. Elvben a koncessziós területek Kína tulajdonát képezik, de valójában a közigazgatást konzulok végzik. Habár a koncessziós területek lakosságának legnagyobb része kínai, a közigazgatásban nem vehetnek részt, csak a terheket viselik rendes adózás formájában.

Kína függetlenségének csorbítása az idegenek önálló igazgatószolgálati joga is (az u. n. kapituláció). A Kínában élő idegenek e szerint nem tartoznak a kínai hatóságok fenhatósága alá. Ez nem csak a koncessziós területeken élő idegen alattvalókra, hanem az állam bármely részén élő idegenekre is vonatkozik.

A világháború után Kína gyakran tett kísérleteket, hogy ezektől a terhes kötelezettségektől megszabaduljon, de mindezek sikertelenül. Elképzelhető, hogy midezek az engedmények mennyi előnnyel járnak az idegenek számára. A független igazgatószolgálat és a szabad mozgási lehetőség a hatalmas keleti országot az imperialista államok kénye-kedvének szolgáltatta ki és Kínát mintegy gyarmati viszonyba hozta a nyugati hatalmakkal.

Japán betörésével mindezen előnyöket veszély fenyegeti. Egy esetleges japán győzelem megszüntetheti a nyugati államok előjogait és ezzel az ipari termelést, valamint a kereskedelmi forgalmat teljesen megbénítaná. Előre látható tehát, hogy amint Japán hódítási törekvései a koncessziókat kikezdi, az eddiginél sokkal hatalmasabb ellenféllel kerül szembe.

Dr. J. S.

VILÁGSZEMLE

November elején Németország, Olaszország és Japán megbízottai Rómában kommunista-ellenes szövetséget kötöttek. Az európai sajtó vegyes érzelmekkel fogadta a fasiszta államok paktumát. Úgy az angol, mint a francia lapok megállapították, hogy az egyezmény elsősorban Európa demokrata államainak biztonsága ellen irányul. A bolsevizmus elleni harc csak ürügyül szolgál arra, hogy a szövetségző fasiszta hatalmak egyes demokratikus államok belügyeibe beavatkozhasanak. A legutóbbi pár év elég bizonyítékát adta annak, hogy a faszizmus imperialista törekvéseit mindig az ideológiai harc jelszavával igyekszik elködösíteni és ezt felhasználva a békeszerető